

การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม
พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออก
สังกัดกรมอาชีวศึกษา

หนังสือพิมพ์

ภาคเรียนที่ ๑

วรรณช จิตต์เจียรนัย

๗/๐๐๐ ๘/๑๓

๑๓ พ.ย. ๒๕๔๖

171022

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน ๒๕๔๖

ISBN 974-382-088-4

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอนปภาคเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุชาติ เถาทอง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์น่าน)

คณะกรรมการสอนปภาคเปล่า

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุชาติ เถาทอง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์น่าน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเทิน มหาขันธ์)

กรรมการ

(ดร.นัญชา พลิตวนนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คอมบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๓๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำหรับลงได้ด้วยความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำ
แก่ไขอย่างดีเยี่ยมจากการของศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ สุชาติ เก้าทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางการศึกษาค้นคว้า และประสบการณ์
อย่างกว้างขวาง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏข้อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ให้ความ
กรุณาในการตรวจสอบแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้
และขอขอบคุณคณาจารย์ นักเรียน ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จ
การศึกษาทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
ในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณประโยชน์ได้ฯ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอกราบบุชแก่บิดา มารดา ครู-อาจารย์
และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วรรณ จิตต์เจียรนัย

44920735 : สาขาวิชา : หลักสูตรและการสอน : กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร / หลักสูตรวิชาศิลปกรรม / วิทยาลัยอาชีวศึกษากาคตะวันออก

湿润 จิตต์เจียรนัย : การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชา

ศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากาคตะวันออก สังกัดกรมอาชีวศึกษา

(THE EVALUATION OF CERTIFICATE VOCATIONAL EDUCATION CURRICULUM IN ART PROGRAMME B.E. 2538 USED IN EASTERN REGION VOCATIONAL

COLLEGES UNDER THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION)

อาจารย์ที่ปรึกษา : วิชิต สุรัตน์เรืองขัย, กศ.ด., ศุชาติ เถาทอง, M.F.A., ไพรัตน์ วงศ์น้ำ, ค.ค. 135 หน้า, ISBN 974-382-088-4

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 ที่ใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษากาคตะวันออก สังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีป (CIPP) ประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย อาจารย์จำนวน 28 คน นักเรียน จำนวน 150 คน ผู้สำนักงานศึกษาจำนวน 143 คน ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำนักงานศึกษา จำนวน 70 คน รวมทั้งสิ้น 391 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติกที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ได้แก่

1. การประเมินด้านบริบท ได้แก่ จุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตร พ布ว่ามีความสอดคล้องเหมาะสม

2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ความพร้อมของอาจารย์ นักเรียน ต่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม พ布ว่ามีความเหมาะสม

3. การประเมินด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การบริหารและจัดการหลักสูตร การวัดและประเมินผล พบว่ามีความเหมาะสม

4. การประเมินด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำนักงานศึกษา พบว่ามีความเหมาะสม

44920735 : MAJOR : CURRICULUM AND INSTRUCTION ;
M.ED. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORD : CURRICULUM EVALUATION / ART CURRICULUM / EASTERN
REGION VOCATIONAL COLLEGES

WARANOOT JITJIARANAI : THE EVALUATION OF CERTIFICATE
VOCATIONAL EDUCATION CURRICULUM IN ART PROGRAMME B.E. 2538 USED
IN EASTERN REGION VOCATIONAL COLLEGES UNDER THE DEPARTMENT OF
VOCATIONAL EDUCATION. THESIS ADVISORS : WICHIT SURATREUNGCHAI,
Ed.D., SUCHART THAOTHONG, M.F.A., PAIRAT WONGNAM, Ph.D., 135 P.

ISBN 974-382-088-4

This research was aimed to evaluate Vocational Education Curriculum in Art Programme B.E. 2538 in Eastern Region Vocational colleges under the Department of Vocational Education. CIPP evaluation method was used to evaluate 4 aspects of evaluation: context, input, process and product. 391 samples comprised 28 instructors, 150 students, 143 graduates and 70 administrators and their employers. The instrument used for gathering data was a rating scale and open-ended questionnaire. The data obtained was then analyzed by percentage, means and standard deviation.

The findings were as follows:

1. The context evaluation in terms of curriculum objectives and structure was appropriate.
2. The input evaluation in terms of instructors' readiness, students, teaching aids, facilities, surroundings was appropriate.
3. The process evaluation in terms of instruction, administration, curriculum implementation and evaluation was appropriate.
4. The product evaluation in terms of qualifications of graduates was appropriate.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
สารบัญ	๒
สารบัญตาราง	๓
สารบัญภาพ	๔

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
ขอบเขตของการศึกษาที่นักวิชา	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความหมายของหลักสูตร	7
ความสำคัญของหลักสูตร	8
องค์ประกอบของหลักสูตร	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	10
รูปแบบของการประเมินหลักสูตร	10
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาคิตปกรรม พุทธศักราช 2538	
วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา	13
หลักการ	13
มาตรฐาน	14
หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ	
พุทธศักราช 2538	14

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538	
ประเภทวิชาศิลปกรรม สาขาวิชารศิลป์	17
สาขาวิชาการออกแบบ	23
การปฏิรูปการอาชีวศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประชารถและกลุ่มตัวอย่าง	36
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
ดักษณะของแบบสอบถาม	38
เกณฑ์การประเมินหลักสูตร	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
ความมุ่งหมายของการวิจัย	68
วิธีดำเนินการวิจัย	68
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	69
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
ข้อเสนอแนะ	76
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	77
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	86

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก หนังสือนำ	87
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม สำหรับอาจารย์	95
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม สำหรับนักเรียน	106
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา	117
ภาคผนวก จ แบบสอบถาม สำหรับผู้บังคับบัญชาหรือนายชี้ทาง	128
ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม	133
ประวัติย่อของผู้วิจัย	135

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
2 รูปแบบเกณฑ์ และแผนการประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปกรรม พุทธศักราช 2538 วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา	42
3 รายละเอียดทั่วไปของอาจารย์ นักเรียน ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง	49
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความสอดคล้องของชุดมุ่งหมายหลักสูตร กับสภาพแวดล้อมปัจจุบัน	55
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร	56
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมของอาจารย์	57
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมของนักเรียน	58
8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมของสื่อการเรียนการสอน	59
9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมของอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม	60
10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน	61
11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการหลักสูตร	62
12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ นักเรียน และผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล	64
13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	65

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 รูปแบบของความสัมพันธ์การประเมินหลักสูตรแบบซิป 12

